Móricz Zsigmond

KESERGŐ

(Querela Hungariae)

Balkarom keletre, jobbkarom nyugatra,
szegény fáradt lábaim déli sárban áznak,
megtöretett bús fejem az északi kopáron:
földre teríttettem, gázoljatok rajtam!

Nem hogy vérem hullott, nem hogy kimerűltem,
nem tudatlanságomból, koldus nyomoromból;
nem gonoszságnak miá buktam el esetten,
nem éltem fogyott el: de a becsületem!

Hazugok kihazudják, gyávák kigyávulják
gazok kigázolják maguknak a dús jövőt;
csak én nem tudtam volt, soha, magam kelletni,
csak én nem vállaltam, soha, menteni magam.

Hogy fújták, hogy fújták, kígyókövet ellenem,
hogy fenték, hogy fenték előre rám fogukat:
s én jártam, sétáltam, büszke szemmel, szabadon,
nyugati szél zilálta, keleti szél cibálta hajam.

Balkarom lenyesve, szívem fölött jár a kés,
jobbkarom lekötve, mezőimre dűl a vész,
lábaim üszkösen, koponyám lékesen,
erőm, velőm, vérem fogy.

Óh, de csak fujjátok, habzsoló vad szátokkal,
csak tajtékozzátok a förtelmes vádakat,
vágjatok, messetek, rugjatok: ítéljetek:
van még nékem istenem!

Ki, érdemlett bűnömért szabadajtott tiktek, rám,
sok káromlásimért lakatolta le a szám,
kutyakevély magyaron, öröme is vagyon tán,
ilyen példátlanul iszonyatos elbuktán.

Háborodik elmém, forrong minden idegem,
idegenek űznek, régi volt barátaim,
kenyeremet evők, óboromat ivók,
napfényes mosolyomban akik sütkéreztenek.

Nem tudok kitörni, még nem gyűlt fel oly erőm,
csak zsoltározgatva táplálgatom haragom,
bús imádkozgatva szidom a nagy egeket,
békítem lelkemet keserves bús reménnyel.

Hogy az a nagy isten, aki engem így letett,
kiteríti mégegyszer fölöttem a tenyerét,
rám szórja tetézve régi szokott áldását,
körülönt aranyos, erőverő fényivel.

Eddig sem tettem én, eddig sem cselekedtem,
hogy törtető zsivajjal kunyoráljam kegyeit,
mér adta, ontotta, rám, ingyen volt sok javát;
minek kényeztetett, tett fölfúvalkodottá.

Vagy megérdemeltem: s akkor tovább Uristen!
vagy nem érdemeltem: s akkor minek játszottál!
Óh csakhogy én itt fekszem, megtörötten, vad kínban,
kék lángok lobognak bomladozó testemen.

Balkarom levágják, jobbkarom mardalják,
két lábom parázsba, homlokom darázsba,
de forduljon csak egyet az idők vitorlája,
úgy széthánylak tolvajok, az isten se képzeli.

Álljak csak én talpra, csak még egyszer helyemen,
csak kapjam kezembe duplaélü fegyverem,
hej aki teremtett: ahogy elverem:
aki engem most gyaláz!

Nem, nem, nem! Nem, soha! Nem indulok bosszura!
Állattattam őriző: a Sötétség kapuján!
Forró szívem, véreim, glóbusotok közepén
im kitárom, átölellek, kéz a kézben, jöjjetek!

Balkarom emelném, jobbkarom emelném,
lábamra pattanni, fejem meghajtani
óhajtanám igen: s lekötve, leköpve,
lerágva, gyalázva fetrengek sírhelyemen

S gyászkönnytelen szemekkel a zordon népmilliók

környöskörül dühöngnek. Sorsom komor órái.
De szívemből fölszakad a tűz, a fény, a vulkán:
Vár a Jövő óh Magyar: az Embersors határtalan!

1920. február